

Učna delavnica za zdravstvene delavce ABC o HPV

"Predavanja za starše – zakaj se je modro odločiti za cepljenje proti HPV"



Ocena strokovne učne delavnice

Pripravili sodelavci presejalnega programa in registra ZORA

Onkološki inštitut Ljubljana in Zveze slovenskih društev za boj proti raku

Strokovna učna delavnica ABC o HPV: "Predavanja za starše – zakaj se je modro odločiti za cepljenje proti HPV" je potekala v dveh terminih, in sicer virtualno preko spletne aplikacije v **torek, 9. maja 2023**, ogled video posnetka je bil nato na voljo prijavljenim udeležencem v **četrtek, 7. septembra 2023**.

Glavni namen izobraževanja je bil strokovno usposabljanje zdravstvenih delavcev in sodelavcev za izvajanje predavanj staršem učenk in učencev v 6. razredu osnovnih šol o cepljenju proti HPV. Dogodek je potekal v organizaciji Zveze slovenskih društev za boj proti raku v sodelovanju z Onkološkim inštitutom Ljubljana, Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, Sekcijo za šolsko, študentsko in adolescentno medicino in Sekcijo za primarno pediatrijo pod okriljem projektov »Cepite se, za vaše življenje gre« (Ministrstvo za zdravje RS) in »PERCH« (evropski projekt skupnega ukrepanja).

V prvem delu učne delavnice je bilo izpostavljeno več ključnih dejstev o HPV, nadaljnje so bila predstavljena dejstva o cepivih in postopku cepljenja ter program in dosežki cepljenja proti HPV v Sloveniji in v tujini. Sledil je niz predavanj strokovnjakov, ki v šolah predavajo staršem o cepljenju proti HPV in so predstavili svoja predavanja in izkušnje. Predstavljen je bil tudi primer Koroške, kjer beležijo najvišjo stopnjo precepljenosti proti HPV. Sledilo je predavanje o priložnostih in pasteh komunikacije o cepljenju proti HPV s starši. Celoten dogodek se je zaključil z razpravo, kjer so udeleženci imeli priložnost deliti mnenja, vprašanja in pomisleke glede predstavljenih vsebin.

UDELEŽBA

Srečanja se je v obeh terminih udeležilo **549 udeležencev**, od tega maja 361 udeležencev, 188 si je ogledalo posnetek v septembru. Udeleženci, ki so dogodek spremljali vsaj eno uro (skupaj 509), so dobili potrdilo o udeležbi (Tabela 1a in 1b). Skupaj s potrdilom smo jim poslali vprašalnik za evalvacijo dogodka.

ANKETIRANCI

Anketo za oceno delavnice je rešilo **220 oseb**, od tega 180 udeležencev z majske delavnice ter 40 oseb, ki so video posnetek delavnice spremljali septembra (Tabela 1a in 1b). Največ udeležencev je bilo iz poklicne skupine medicinskih sester ali babic, sledijo ginekologi, pediatri, šolski zdravniki in epidemiologi. V kategoriji »drugo« so se udeleženci glede poklicne skupine opredelili kot: fizioterapevt, diplomirani sanitarni inženir, upokojeni pediater, farmacevt, citolog, presejalec, biolog, fizioterapevt, magister zdravstveno-socialnega managementa, administratorica itd.

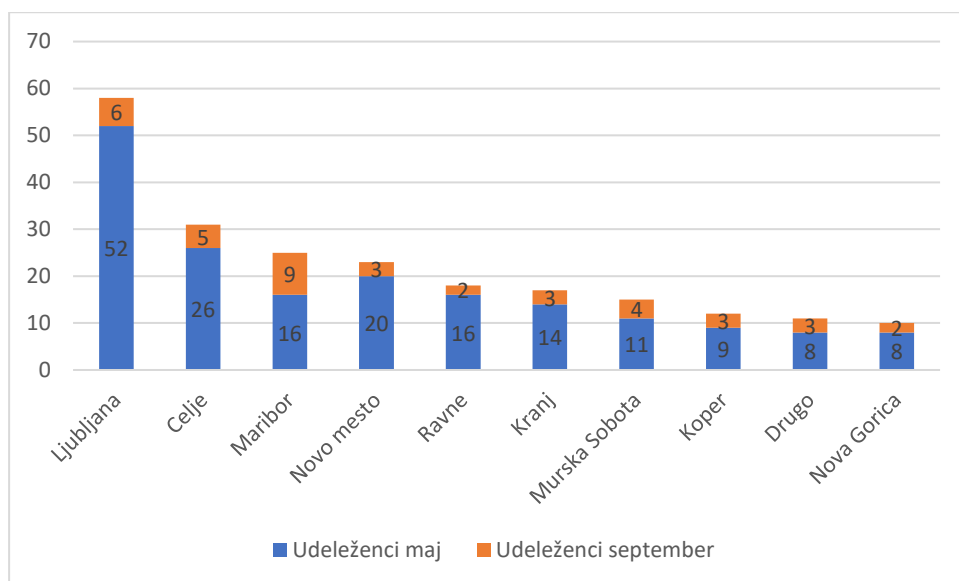
Tabela 1a: Vsi udeleženci, prejemniki potrdila in rešene ankete – maj 2024.

Poklic	Vsi udeleženci		Prejemniki potrdila in ankete		Rešene ankete	
	Število	% od vseh poklicev	Število	% od vseh poklicev	Število	% od poslanih anket
Pediater	52	11,5%	37	10,7%	11	29,7%
Šolski zdravnik	8	1,8%	7	2,0%	6	85,7%
Ginekolog	44	9,7%	29	8,4%	17	58,6%
Epidemiolog	13	2,9%	11	3,2%	5	45,5%
Medicinska sestra ali babica	236	52,1%	187	53,9%	111	59,4%
Drugo	100	22,1%	76	21,9%	30	39,5%
Skupaj	453	100,0%	347	100,0%	180	51,9%

Tabela 1b: Vsi udeleženci, prejemniki potrčila in rešene ankete – september 2024.

Poklic	Vsi udeleženci		Prejemniki potrčila in ankete		Rešene ankete	
	Število	% od vseh poklicev	Število	% od vseh poklicev	Število	% od poslanih anket
Pediater	31	16,5%	24	14,8%	2	8,3%
Šolski zdravnik	4	2,1%	4	2,5%	1	25,0%
Ginekolog	26	13,8%	22	13,6%	5	22,7%
Epidemiolog	8	4,3%	6	3,7%	1	16,7%
Medicinska sestra ali babica	99	52,7%	89	54,9%	27	30,3%
Drugo	20	10,6%	17	10,5%	4	23,5%
Skupaj	188	100,0%	162	100,0%	40	24,7%

Po regiji zaposlitve je bilo največ udeležencev iz Ljubljane, Celja in Maribora, najmanj pa iz Nove Gorice, Kopra in Murske Sobote (Slika 1).

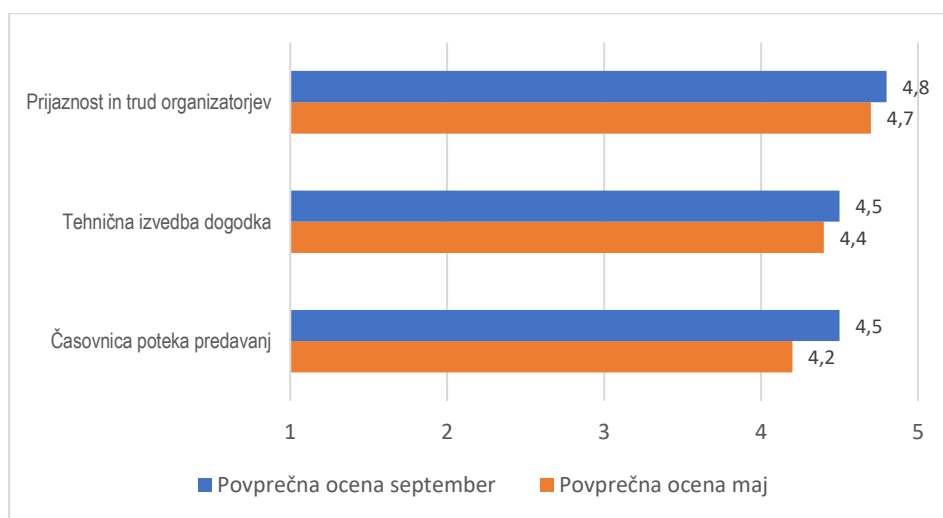


Slika 1: Število udeležencev strokovnega srečanja po regiji ustanove zaposlitve.

REZULTATI VPRAŠALNIKA – ORGANIZACIJA IN IZVEDBA DOGODKA

Udeleženci so na lestvici od 1 do 5 (1-Nezadovoljivo, 5-Odlično) podali **zelo visoko povprečno oceno dogodka in sicer 4,5**. Najvišje so udeleženci ocenili prijaznost in trud organizatorjev (Slika 2).

Med **predlogi za izboljšanje organizacije** spletnega srečanja so udeleženci izpostavili, da bi si želeli imeti posnetek predavanja več časa na voljo oz. ga bi bilo potrebno večkrat ponoviti, delavnice pa bi se nekateri raje udeležili v živo. Pri oceni ure izvedbe delavnice so mnenja deljena, nekateri si želijo, da bi dogodek potekal dopoldne, drugi, zaradi dela v ambulanti, raje popoldne. Med ostalimi predlogi so tudi tehnični predlogi za izboljšanje srečanja, na primer več odmorov, več vsebin, možnost razprave, nekateri so pogrešali gradiva.



Slika 2: Povprečna ocena delavnic na lestvici od 1 (nezadovoljivo) do 5 (odlično).

Delavnice bi se **ponovno udeležilo 71 % anketirancev, večina (94,5 %) bi udeležbo na delavnici priporočili tudi svoji kolegom.**

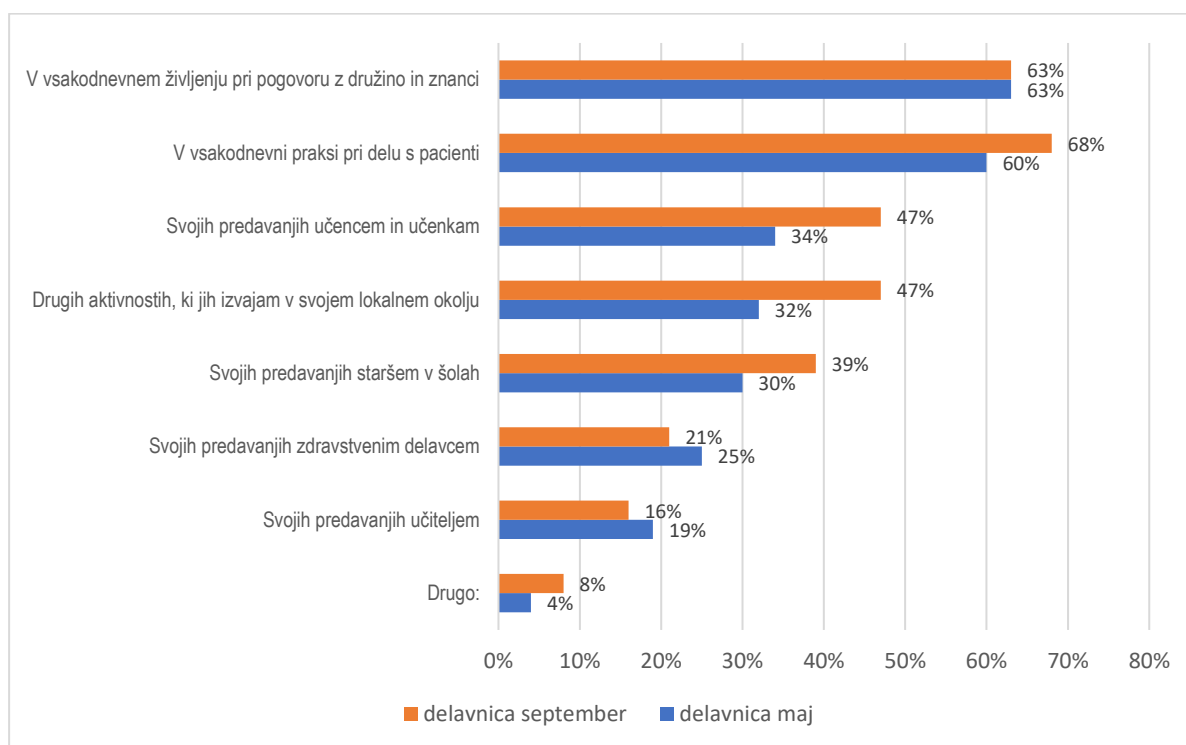
Anketiranci so navedli: da so predstavljene vsebine na delavnici **pomembne za njihovo delo (97 %)**, da so bile vsebine **razumljivo predstavljene (100 %)** in **informacije nove (96 %)** (Tabela 2).

Tabela 2: Ocena pomembnosti strokovnih vsebin udeležencev.

Prikazane strokovne vsebine so bile:	Število in % Da	Število in % Ne	Število Skupaj
Pomembne za moje delo	202 (96,7 %)	7 (3,3 %)	209
Aktualne (nove informacije, novi pogledi)	197 (96,1 %)	8 (3,9 %)	205
Predstavljene na razumljiv način	205 (100,0 %)	0 (0,0 %)	205

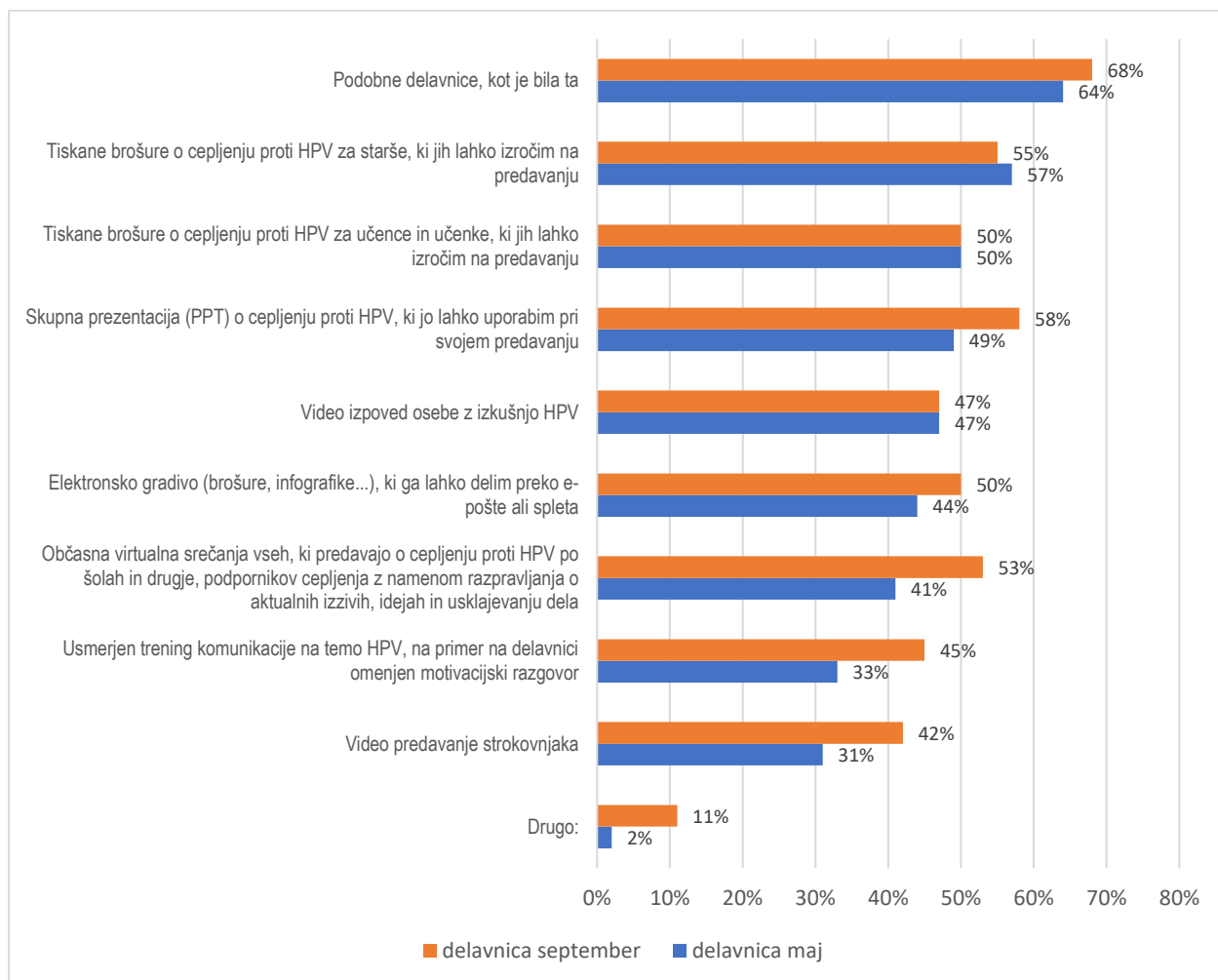
REZULTATI VPRAŠALNIKA – IZKUŠNJE Z IZVEDBO PREDAVANJ O CEPLJENJU NA ŠOLAH

Izkušnje s predavanji staršem v šolah ima skupaj 38 % (79/206) udeležencev. Predavanje za starše je nameravalo v lokalnem okolju in v šolskem letu 2023/24 izvesti 32 % (66/207) udeležencev. Znanje, ki so ga udeleženci pridobili na delavnici, so nameravali največkrat uporabiti v vsakodnevni praksi pri delu s pacienti in pogovoru z družino in znanci ter pacienti (Slika 3).



Slika 3: Odgovori na vprašanje »Znanje, pridobljeno na delavnici, bom uporabil/-a v praksi pri:«, udeleženci so lahko izbrali več možnih odgovorov.

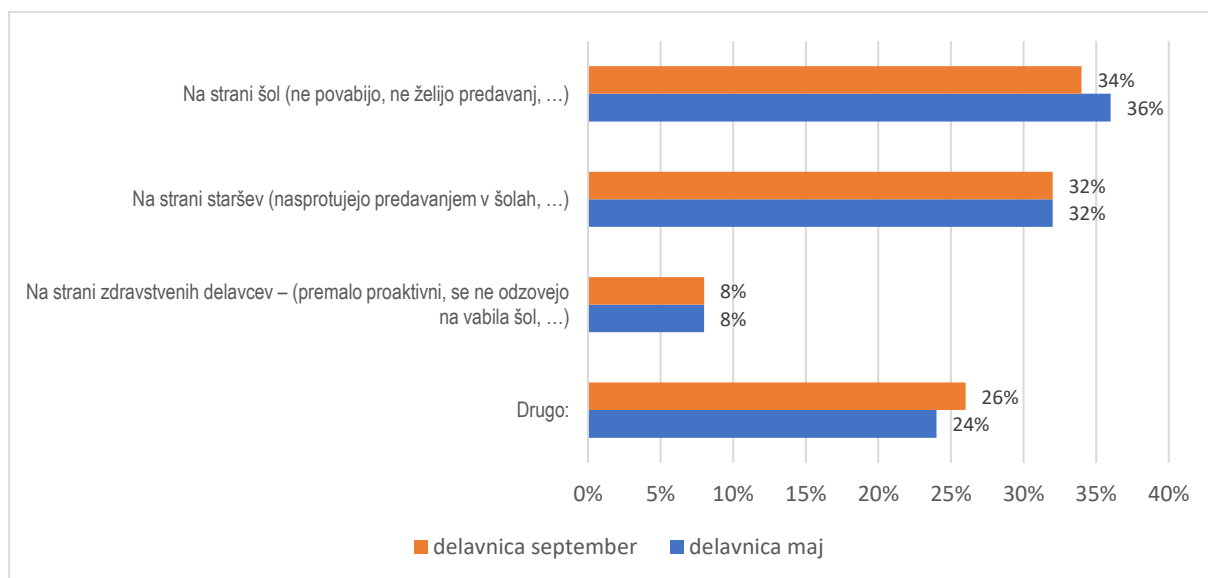
Kot najbolj učinkovito **orodje, ki bi jim bilo v pomoč pri komunikaciji o HPV**, udeleženci ocenjujejo izvedbo podobne delavnice, kot je bila ABC delavnica o cepljenju, pripravljena skupna prezentacija o cepljenju proti HPV za uporabo na predavanju ter tiskane in elektronske brošure za starše in mladostnike. Kot drugo so dodali predloge kot so oglaševanje na televiziji in radiju, komunikacija, skupna srečanja, supervizije izvajalcev predavanja, vključenost šolskih zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev (Slika 4).



Slika 4: Odgovori na vprašanje »Kaj bi vam pomembno pomagalo pri vaši komunikaciji o HPV?«, udeleženci so lahko izbrali več možnih odgovorov.

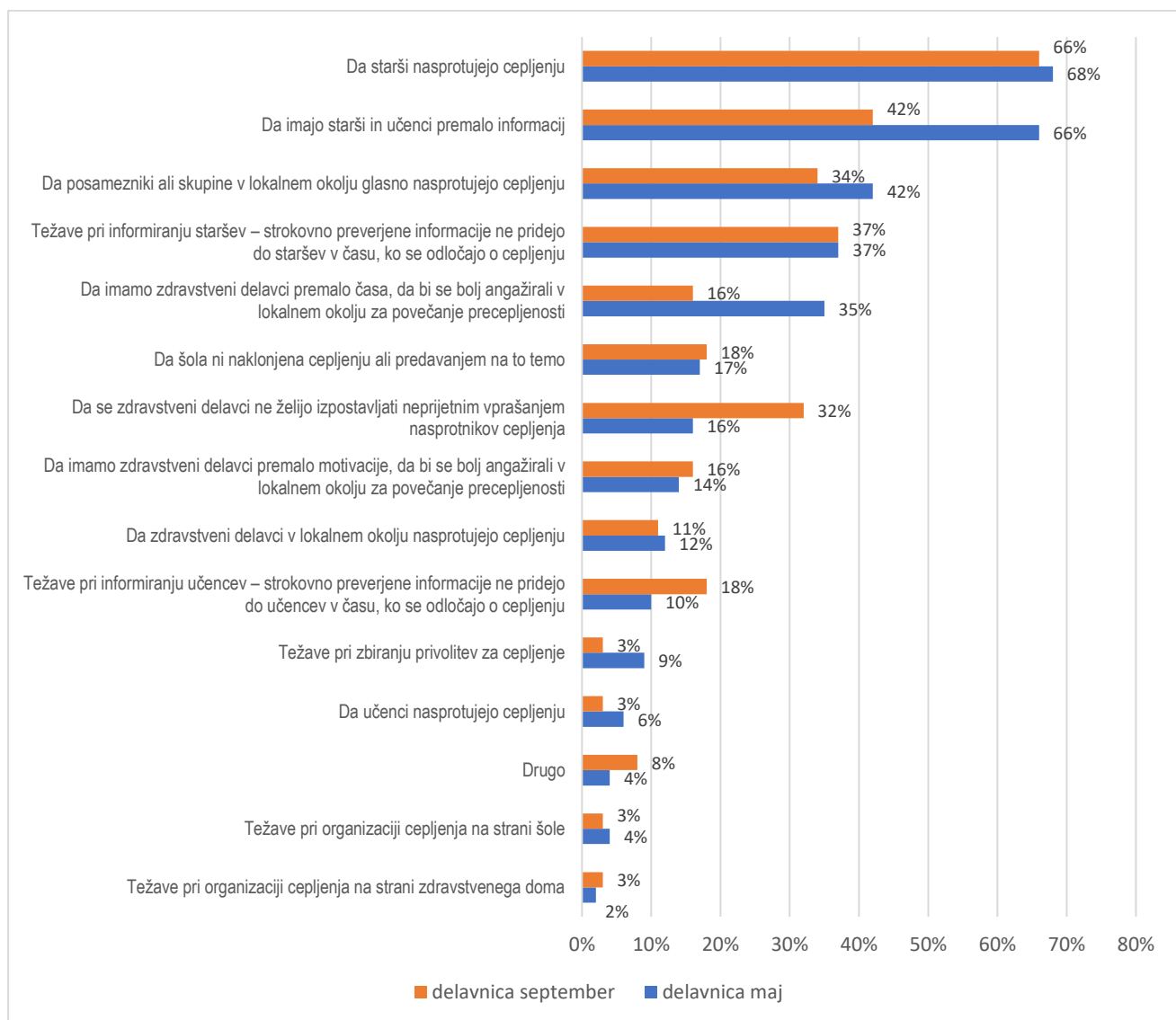
Udeleženci so bili mnenja, da je **izvedba predavanja za starše o cepljenju proti HPV na roditeljskem sestanku v času, ko se odločajo o cepljenju, izjemno pomembna, in sicer 9,2** na lestvici od 1 (najmanj pomembno) do 10 (zelo pomembno).

Tretjina vprašanih **glavne ovire za izvajanje predavanj v šolah** vidi na strani šole, ker ne vabijo ali ne želijo predavanj, in na strani s staršev (nasprotovanje predavanjem).



Slika 5: Odgovori na vprašanje »Kje je po vašem mnenju glavna ovira za izvajanja predavanj v šolah?«.

Ključne **ovire za povečanje precepljenosti proti HPV** v Sloveniji v lokalnem okolju, kot so jih prepoznali udeleženci, so nasprotovanje staršev glede cepljenja in pomanjkanje informacij pri starših in otrocih. Težavo predstavljajo tudi posamezniki in skupine, ki glasno nasprotujejo cepljenju in pomanjkanje časa pri zdravstvenih delavcih, da bi se bolj angažirali v lokalnem okolju za povečanje precepljenosti (Slika 6).



Slika 6: Odgovori na vprašanje »Menim, da so ključne ovire za povečanje precepljenosti proti HPV v Sloveniji v našem lokalnem okolju:«, udeleženci so lahko izbrali do pet možnih odgovorov.

Zaključek

Strokovna učna delavnica ABC o HPV je bila uspešna in zelo dobro ocenjena s strani udeležencev. To potrjuje njeno pomembnost in potrebo po nadaljnjih podobnih dogodkih. Iz rezultatov vprašalnika izhaja, da obstaja veliko zanimanje za podobne delavnice na temo cepljenja proti HPV, pri čemer so udeleženci izpostavili številne predloge za izboljšanje, predvsem na področju komunikacije z različnimi ciljnimi skupinami.

Pri izvajanju predavanj v šolah se je pokazalo, da obstajajo ovire predvsem glede nasprotovanja staršev in nezainteresiranosti šol. Ključno je, da se aktivnosti za povečanje precepljenosti proti HPV nadaljujejo in okrepijo, saj so udeleženci prepoznali pomanjkanje informacij kot eno glavnih ovir. Nadaljnji napori bi morali biti usmerjeni v izboljšanje komunikacije, zagotavljanje strokovnih informacij in premagovanje ovir na lokalni ravni. V prihodnosti je potrebno nadaljevati s podobnimi strokovnimi dogodki ter aktivno vključevati zdravstvene delavce in ostale sodelavce, ki delajo na področju cepljenja proti HPV, šole in tudi starše. Le s skupnimi prizadevanji in ustrezno informiranostjo lahko dosežemo želeni cilj - povečanje precepljenosti in zmanjšanje bremena s HPV povezanih bolezni v Sloveniji.